

กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพ การศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกัน คุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวงที่ผ่านมามีกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามาแล้ว 2 ฉบับคือกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2546 และกฎกระทรวง ว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553

แต่เนื่องจากที่ผ่านมามีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กันเกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อน จากการปฏิบัติ ทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น จึงได้มีการออกกฎกระทรวงฉบับใหม่ โดยให้ยกเลิก กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 และออกกฎกระทรวง การประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ.2561 ขึ้นใช้แทน เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 กฎกระทรวงฉบับใหม่มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553

2. ในกฎกระทรวงนี้การประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและ ประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบ การบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้เกิด การพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ สาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่าง มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของ หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

3. ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา แต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการ จัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงาน ที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แล้วให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถาน ศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่างๆ ที่ต้องการ ให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา แห่งนั้นให้แก่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางใน การประเมินคุณภาพภายนอก

ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) ดำเนินการประเมินผลและติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบ ดังกล่าว พร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษา และหน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

การดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ

และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจาก สมศ. ดำเนินการได้

ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงฯ การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ฉบับนี้ สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทต้องจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเองโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาที่ต้นสังกัดกำหนด จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และดำเนินการตามแผนเพื่อให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายใน และจัดส่งรายงานผล

การประเมินตนเองให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลทุกปี โดยหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลของสถานศึกษามีหน้าที่ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ และติดตามผลการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกยังคงเป็นบทบาทและหน้าที่ของ สมศ. แต่เป็นการประเมินโดยใช้ข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาและประเด็นที่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาต้องการให้มีการประเมินเป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมิน

ดูกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ได้จากหน้าเว็บไซต์ของศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา <http://www.qa.kmutnb.ac.th>

OBE Corner

“การศึกษาของประเทศไทยนั้นส่วนใหญ่เป็นการศึกษาที่มุ่งใส่เนื้อหาให้ผู้เรียน (Input-based Education) เราคิดว่านักเรียนนักศึกษาควรจะต้องมีความรู้อะไรเราก็จะใส่ความรู้ (input) เข้าไป โดยวิธีการบรรยายให้ฟัง และบังคับให้จำด้วยการสอบ การเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาไทยจึงเป็นการเรียนรู้จากการฟังบรรยาย (Lecture-based Learning) โดยอาจารย์เป็นศูนย์กลางของการศึกษา (Teacher-centered)...

บางที่ปัญหาทั้งหมดของเราอาจจะมีสาเหตุง่าย ๆ คือเราเองก็ลืมคิดไปว่าเป้าหมายหรือผลลัพธ์ของการศึกษาคืออะไร การศึกษาไทยจึงไม่ได้มุ่งผลลัพธ์ แต่มุ่งใส่ความรู้ โดยครูและอาจารย์เป็นศูนย์กลาง ถ้าจะแก้ปัญหการศึกษาของประเทศไทย จะต้องเปลี่ยนจากการศึกษาที่มุ่งการใส่ความรู้ (Input-based Education) ให้เป็นการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-based Education) โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered) และอาจารย์เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้”

ปรัชญา เทวานฤมิตรกุล, 2558

“Outcome-based Education means clearly focusing and organizing everything in an education system around what is essential for all students to be able to do successfully at the end of their learning experiences. This means starting with a clear picture of what is important for students to be able to do, then organizing the curriculum, instruction, and assessment to make sure this learning ultimately happens.”

Spady, 1994

“Outcome-based Education is a way of designing, developing, delivering and documenting instruction in terms of its intended goals and outcomes. Exit outcomes are critical factor, in designing the curriculum. You develop the curriculum from the outcomes you want students to demonstrate, rather than writing objective for the curriculum you already have.”

Spady 1988

“In Outcome-based Education, product defines process. Outcome-based Education can be summed up as results-oriented thinking and is the opposite of input-based education where the emphasis is on the educational process and where we are happy to accept whatever is the result. In Outcome-Based Education, the outcomes agreed for the curriculum guide what is taught and what is assessed.”

Spady, 1993

“An outcome is a culminating demonstration of learning. it is what the student should be able to do at the end of a course. OBE is an approach to education in which decisions about the curriculum are driven by the exit learning outcomes that the students should display at the end of the course.”

Spady, 1993